

Інструктаж з БЖД. Основи технології догляду за житлом. Мийні засоби та інструменти для прибирання житла

Дата: 08.05.2024

Клас: 6 – А

Предмет: Технології

Урок №: 63

Вчитель: Капуста В.М

Мета уроку:

Навчальна: забезпечити засвоєння учнями понять «гігієна житла», загальних відомостей про правила прибирання житла та пристрої, які допомагають у прибиранні, формувати позитивне ставлення до трудової діяльності, бажання створювати у своєму житті красу та ідеальні умови фізіологічного комфорту, закріплювати прагнення послідовного досягнення своєї мети у роботі;

розвивальна: розвивати пізнавальні інтереси до побутової техніки, спостережливість та самоконтроль, критичне мислення, допитливість, навички аналізу, порівняння;

виховна: виховувати культуру праці, бережливе ставлення до обладнання.

Житло є одним із найважливіших факторів зовнішнього середовища. З ним тісно пов'язане все життя людини, воно захищає від несприятливих метеорологічних факторів, є місцем роботи, відпочинку, сну. Відсутність у помешканні необхідного санітарно-гігієнічного мікроклімату негативно впливає на дихання, теплообмін, нервову систему, інші фізіологічні функції організму. Повноцінне в гігієнічному відношенні житло повинно бути прибраним, достатньо просторим, сухим, мати сприятливий мікроклімат, чисте повітря, важливо, щоб у нього потрапляло сонячне світло.

***Чистота – це запорука здоров'я
та гарного настрою усіх, хто
мешкає у вашій оселі.
Чи можете ви впевнено себе
почувати і бути захищеними від
бактерій, мікробів, якщо у вас
брудно в будинку? Напевно, що ні!***

Санітарний стан житла

Ви можете прибирати щодня або раз на тиждень. Прибирання може бути вологим, із сучасними мийними засобами. Також важливо, щоб у вас не було пилу, були чистими вікна, підлога, чисті без пилу килими, а речі перебували на своїх місцях. Усе перелічене входить у поняття санітарний стан житла та порядок в оселі.

Прибирання житла ділиться на три категорії:

- щоденне,**
- щотижнєве,**
- генеральне.**

До щоденного прибирання належать такі види робіт: протирання пилу, підмітання та вологе протирання підлоги, витрушування та прибирання постільної білизни, змітання пилу та сміття з підвіконь і меблів на кухні, миття посуду, провітрювання кімнат.

Щотижневе прибирання проводиться раз на тиждень і дуже схоже на щоденне. Тільки робити його необхідно більш ретельно — витирати підвіконня, протирати від пилу люстри, вибивати килими, доріжки, мити двері, вікна, зм'ятати пил зі стелі й стін, протирати від пилу кристаль, фарфор, натирати спеціальними засобами меблі, пилососити, прибирати у ванній і туалетній кімнатах, кухні, коридорі, мити підлогу. На кімнатних рослинах збирається багато пилу, тому їм теж необхідно влаштовувати вологе прибирання, а ще краще — душ. Якщо є можливість і догляд за кімнатною рослиною дозволяє це робити, то краще рослини віднести у ванну і там змити пил водою.

Генеральне прибирання квартири (будинку) проводиться два три рази на рік. Крім робіт, які виконують щотижня, генеральне прибирання включає цілий ряд додаткових. Зазвичай це роблять, коли відбувається зміна пори року. Якщо літо змінюється осінню, необхідно за літній період випрати килимки, доріжки, палац, щоб вони добре просохли на сонці. Коли приходить весна, потрібно вимити вікна, попередньо їх розкрутивши, тобто протерти ретельно рами, скло, як зовні, так і всередині. Меблі відсунути від стін й очистити пилососом задні стінки від пилу та протерти (чи помити) підлогу під меблями.

Усередині меблів прибирання теж необхідне. Для цього виймають речі, витрушують їх, особливо ті, які довго зберігаються.

Улітку потрібно винести на вулицю або балкон пальто, шуби, дублянки, куртки, пуховики і повісити їх, щоб вони підсохли, і провітрилися. А полиці тим часом протерти від пилу. Під час генерального прибирання штори, тюль, фіранки необхідно випрати або витрусити від пилу. Якщо у приміщенні є картини, то їх потрібно зняти зі стіни, ретельно протерти сухою ганчіркою, а потім і стіну, на якій вони висіли.

Гімнастика для очей

Гімнастика для очей

Послідовність дій під час прибирання житла.

Прибирання виконують у робочому одязі — одягають зручні сукню чи брюки, надівають фартух, рукавички та зав'язують на голову хустинку.

Перед прибиранням, насамперед, треба відкрити вікно. Потім прибрати постіль.

Простежити, щоб увесь одяг акуратно висів у шафі або був складений на поличках. Якщо на стільці чи кріслі залишився брудний одяг, віднести його в кошик для білизни, щоб випрати. Після цього складають свої іграшки, прикраси, книжки, прибирають робоче місце. Кожна річ повинна мати своє місце, щоб у разі необхідності, вона була під рукою. Щоб витерти пил з меблів та підвіконня, користуються чистою м'якою ганчіркою. Підвіконня протирають зволоженою ганчіркою, а меблі сухою. Підлогу підмітають щіткою або віником. Віник змочують водою. При цьому слід пам'ятати, що сухий віник створює пил, а надто мокрий залишає бруд і сліди на підлозі. Замітаючи, не забувати про пил під столом, шафою, ліжком. Сміття треба знести до дверей, зібрати на совок, а потім викинути у відро для сміття. Якщо на підлозі є килими чи доріжки, можна скористатися пилососом. Після прибирання підлоги вологою ганчіркою витерти стіл, полички, стільці — всі місця, де збирається пил.

Мийні засоби для прибирання житла.

Сучасна техніка, аксесуари для прибирання та побутова хімія (мийні засоби) допоможуть швидко виконати догляд за житлом , приклавши мінімум зусиль.

Мийні засоби — це речовини, за допомогою яких можна зробити речі та оселю чистими. Мийні засоби виробляють з'єднанням різних хімічних речовин у складному виробничому процесі. Нафтопродукти, жири, смоли та інші компоненти входять до складу цих речовин. Їх випускають на хімічних заводах зі спеціальним обладнанням.

ПАМ'ЯТАЙ!!!! Усі роботи, пов'язані з використанням хімічних речовин та пристроїв для прибирання потрібно виконувати з дотриманням правил безпечної праці, санітарно-гігієнічних вимог і тільки з дозволу батьків!

За призначенням мийні засоби поділяють на такі групи:

- **для підлоги** — допомагають видаляти пил та плями і попереджають забруднення поверхні підлоги;
- **для меблів** — видаляють пил та плями, покривають меблі захисним покриттям;
- **для ванної та санвузла** — видаляють мікроби, гриби та вапно, слугують для вибілювання та захисту сантехніки;
- **від накипу** — видаляють вапно та накип з нагрівальних елементів та блискучих поверхонь сантехніки;
- **для скла** — запобігають псуванню поверхні скла й очищують його від плям та пилу;
- **поліролі** — видаляють жирові плями з поверхонь корпусних та полірованих меблів, надають блиску і створюють захисну плівку від пилу, бруду та пошкоджень;
- **для знежирення поверхонь** — видаляють жир з поверхонь меблів та кухонного обладнання.

За способом нанесення мийні засоби поділяють на аерозольні та рідкі.

Інструменти для прибирання

Передусім вам знадобляться
ганчірки, губки, мийні засоби,
віник, швабра, відро, гумові
рукавички

Для прибирання в будинку, миття посуду, витирання пилу ми використовуємо різноманітні серветки, гумки, мочалки, щітки.

Спочатку поговоримо про губки

Губка - невеликий шматок поролону, часто з приклеєним до однієї його сторони, абразивом (щільною шорсткою тканиною).

Виготовляють губки з наступних матеріалів: поролон, мікрофібра, целюлоза.

Кожний матеріал володіє певними властивостями, що дозволяють виконувати певні дії.

Раніше губка була зроблена зі звичайного поролону з товстим абразивним шаром, який пошкоджував поверхню посуду. Зараз губки випускають зі спеціального поролону, який не містить шкідливих речовин, при взаємодії з водою не кришиться і не вигорає.

Губки випускають різних розмірів, від малого розміру до "максі", у деяких з них є навіть вирізи для захисту нігтів. Випускають спеціальні губки, виготовлені із синтетичного матеріалу, які дозволяють мити емальований посуд і посуд із тефлоновим покриттям. У продажу є губки з поролону в сітці, яка виготовляється також зі спеціального синтетичного матеріалу і дозволяє відчищати навіть сильні забруднення.

Серветки для прибирання

МАТЕРІАЛ МІКРОФІБРА.

Підходять як для сухого, так і для вологого прибирання, добре витирають пиліюку на поверхні меблів. Вироби добре вбирають воду, не залишаючи водночас розводів, не потребують особливого догляду та слугуватимуть довгі роки.

МАТЕРІАЛ ЦЕЛЮЛОЗА.

Підходять тільки для вологого прибирання. Перед використанням серветку потрібно намочити та добре віджати. Справляються навіть з брудом, який сильно в'ївся. Найчастіше целюлозні вироби використовують для миття вікон з додаванням спеціальних засобів для чищення.

Серветки для прибирання

МАТЕРІАЛ ВІСКОЗА.

Підходить тільки для вологого прибирання. Після очищення поверхні ганчірку необхідно прополоскати у мильній воді. Після повного висихання виріб з віскози стає твердим, завдяки цьому у волокнах не розмножуються бактерії. Щоб скористатися серветкою ще раз, достатньо просто її намочити водою.

Універсальні вологі серветки.

Це невеликі шматочки нетканого матеріалу, які оброблені спеціальною рідиною й поміщені в упаковку з клапаном. Підходять для будь-якої поверхні. Вологі серветки є одноразовою продукцією й повторному використанню не підлягають. Однієї упаковки вистачає на довгий термін.

Інструменти для прибирання

Віник - один з найдавніших і практичних інструментів для прибирання у квартирі, будинку і на прибудинковій території. Незважаючи на появу великої кількості автоматичних пристроїв, вони відмінно справляються з повсякденним підтриманням чистоти. Зазвичай бруд збирається в совок, після чого викидається в кошик.

Інструменти для прибирання житла.

Щоб у будинку на підлозі не накопичувалися пил та бруд, рекомендується раз на кілька днів проводити вологе прибирання. А щоб воно здійснювалося швидко і ефективно, потрібна швабра для підлоги.

Швабра – це інструмент, призначений для вологого прибирання (миття підлоги) та швидкого видалення з підлоги пролитої рідини. **Швабра** — народна назва «ледар» — інструмент для вологого прибирання у важкодоступних місцях. Найчастіше швабра являє собою платформу (плоску рейку завширшки близько 5 см, завдовжки близько 50 см, завтовшки не більше 1-2 см), до якої перпендикулярно кріпиться довга кругла ручка, довжина якої найчастіше становить від 90 см до 160 см. На платформу швабри звичайної конструкції накидається (намотується) ганчірка. Залежно від робочої поверхні швабрами можна працювати з ганчірками зі звичайної тканини із мікрОВОлокна.

Види швабр

Сучасний ринок пропонує велику кількість різноманітних швабр та насадок для них, які бувають універсальні або для певних видів поверхонь.

Основні види швабр

Дерев'яна швабра — стара класика, яка є конструкцією з довгої палиці і перекладини, на яку накидається ганчірка для підлоги. Головні переваги такого девайсу: довговічність, простота у використанні та дешевизна. А ось чим вона не може похвалитися, то це маневреністю. Плюс — ганчірку потрібно вичавлювати вручну.

Фізкультхвилинка

Основні види швабр

Губчаста швабра з автоматичним віджимом - інструмент, у якого насадка – це валик-губка. Телескопічна ручка дозволяє легко усунути бруд навіть у важкодоступних місцях. Губка добре очищає поверхню .

Основні види швабр

Мотузкова швабра має безліч переваг. Гнучка насадка полегшує прибирання, спеціальне відро з кошиком зручно для віджиму. Але у цієї моделі той мінус, що і у попередньої – бавовняні мотузки віджимаються недостатньо добре.

Основні види швабр

Швабра з мікрофіброю має плоску і рухливу (обертається у всіх напрямках) платформу, на яку кріпляться ганчірки-насадки з мікрофібри (які можна міняти і прати в пральній машинці), і вважається одним з кращих варіантів для ламінату та паркету. Плюс, до всього іншого, вона довговічна і дуже маневрена.

Основні види швабр

А ще є **пилососи у вигляді швабри** і **парові швабри**, які значно полегшують і вдосконалюють процес прибирання, особливо на великих площах. Такі складні технічні вироби вимагають до себе додаткової уваги у вивченні інструкцій по експлуатації виробів, а також техніки безпеки при роботі з ними.

Мийні засоби наших бабусь

Наші бабусі користувалися для миття посуду, плит і раковин питною содою, зубним порошком, піском і навіть сухою гірчицею. Зараз же технічний прогрес пропонує нам різноманітні хімічні засоби, які бувають двох видів: порошкоподібні й рідкі. Порошки використовують для чищення раковин, унітазів, каструль із нержавіючої сталі. Такими засобами не можна чистити кахель й емальовані поверхні. Порошки пошкодять їх. Рідкі мийні засоби застосовують для миття посуду, емальованих поверхонь, ванн. Вони розчиняють жири.

Науковці радять після використання мийних засобів для миття побутових речей додатково добре змивати їх проточною водою. Але якщо поверхня забруднена не сильно, то можна використати “бабусині” засоби: питну соду або лимон.

У посудомийних машинах використовують спеціальні засоби. До кожного з таких засобів є інструкція для використання та дозування!

Для чищення вапняного нальоту, іржі й накипу потрібен засіб, що містить кислоти. Не забувайте, що хімічні мийні засоби можуть бути шкідливими для вашого організму, тому перед початком роботи одягніть гумові рукавички, а після миття посуду рідким мийним засобом не забудьте помити руки.

Тож, якщо ви вже озброїлися знаннями про прибирання житла, то сучасна техніка, аксесуари для прибирання й побутова хімія допоможуть вам швидко та ефективно прибрати в домі, приклавши мінімум зусиль.

Види засобів для прибирання

Сучасний ринок пропонує великий асортимент спеціальних засобів, серед яких можна виділити кілька основних груп:

- догляд за дерев'яними меблями;
- миючі засоби для кахельної плитки;
- засоби для скла, вікон, дзеркал;
- продукція для очищення кухонних плит і варильних панелей;
- засоби для чищення килимів;
- універсальні засоби підійдуть для будь-яких поверхонь і можуть використовуватися для прибирання різних частин квартири.

Чи добре засвоїли?

1. Які ви знаєте інструменти для прибирання житла?
2. Які ви знаєте засоби для прибирання житла?
3. Яких правил безпеки слід дотримуватися під час виконання прибирання?

Домашнє завдання

- Опрацювати матеріал презентації.
- Скласти конспект.
- **Зворотній зв'язок** Human або ел. пошта
valentinakapusta55@gmail.com

Використані джерела

<https://naurok.com.ua/prezentaciya-instrumenti-ta-zasobi-dlya-pribirannya-zhitla-303837.html>